

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

16. února 2017*

„Řízení o předběžné otázce — Nezávislí obchodní zástupci — Směrnice 86/653/EHS — Koordinace právní úpravy členských států — Belgický prováděcí zákon — Smlouva o obchodním zastoupení — Zmocnitel usazený v Belgii a obchodní zástupce usazený v Turecku — Doložka o volbě belgického práva — Neplatný zákon — Dohoda o přidružení mezi EHS a Tureckem — Slučitelnost“

Ve věci C-507/15,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím rechtbank van Koophandel te Gent (Obchodní soud v Gentu, Belgie) ze dne 3. září 2015, došlým Soudnímu dvoru dne 24. září 2015, v řízení

Agro Foreign Trade & Agency Ltd

proti

Petersime NV,

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení R. Silva de Lapuerta (zpravodajka), předsedkyně senátu, E. Regan, J.-C. Bonichot, C. G. Fernlund a S. Rodin, soudci,

generální advokát: M. Szpunar,

vedoucí soudní kanceláře: M. Ferreira, vrchní rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 13. července 2016,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Agro Foreign Trade & Agency Ltd A. Hanseboutem a C. Vermeerschem, advocaten,
- za Petersime NV V. Pedem, S. Demuenynckem a J. Vanherpem, advocaten,
- za belgickou vládu M. Jacobs a L. Van den Broeck, jako zmocněnkyněmi, ve spolupráci s E. De Grysem, avocat, jakož i E. de Duvem, advocaat,
- za Evropskou komisi F. Ronkesem Agerbeekem a M. Wilderspinem, jakož i H. Tserepa-Lacombe, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 26. října 2016,

* * Jednací jazyk: nizozemština.

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu směrnice Rady 86/653/EHS ze dne 18. prosince 1986 o koordinaci právní úpravy členských států týkající se nezávislých obchodních zástupců (Úř. věst. 1986, L 382, s. 17; Zvl. vyd. 06/01, s. 177) a Dohody zakládající přidružení mezi Evropským hospodářským společenstvím a Tureckem, kterou dne 12. září 1963 podepsala v Ankaře Turecká republika na jedné straně a členské státy EHS a Společenství na straně druhé a která byla jménem Společenství uzavřena, schválena a potvrzena rozhodnutím Rady 64/732/EHS ze dne 23. prosince 1963 (Úř. věst. 1964, 217, s. 3685; Zvl. vyd. 11/11, s. 10, dále jen „dohoda o přidružení“).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi Agro Foreign Trade & Agency Ltd (dále jen „Agro“), společností usazenou v Turecku, a Petersime NV, společností usazenou v Belgii, ve věci zaplacení různých odškodnění, dlužných údajně v důsledku toho, že společnost Petersime vypověděla smlouvu o obchodním zastoupení uzavřenou mezi oběma společnostmi.

Právní rámec

Unijní právo

Směrnice 86/653

- 3 Druhý a třetí bod odůvodnění směrnice 86/653 uvádějí:

„vzhledem k tomu, že rozdíly vnitrostátních právních předpisů v oblasti obchodního zastoupení značně ovlivňují podmínky hospodářské soutěže a výkon tohoto povolání uvnitř Společenství a poškozují úroveň ochrany obchodních zástupců v jejich vztazích se zmocniteli a bezpečnost obchodů; že tyto rozdíly mimo jiné mohou značně omezovat uzavírání a plnění smluv o obchodním zastoupení mezi zmocnitelem a obchodním zástupcem usazenými v různých členských státech;

vzhledem k tomu, že obchod se zbožím mezi členskými státy má probíhat za podmínek obdobných podmínkám jednotného trhu, což vyžaduje sblížení právních řádů členských států v míře nezbytné pro řádné fungování společného trhu; že z tohoto ohledu ani sjednocené kolizní normy neodstraňují v oblasti obchodního zastoupení výše uvedené nevýhody a neumožňují tedy vyhnout se navrhované harmonizaci.“

- 4 Články 17 a 18 této směrnice upřesňují podmínky, za kterých má obchodní zástupce nárok na odškodnění nebo náhradu škody způsobenou zánikem vztahů se zmocnitelem.
- 5 Článek 17 odst. 1 uvedené směrnice zní:

„Členské státy přijmou opatření nezbytná, aby obchodní zástupce po zániku smlouvy získal odškodnění [...] nebo náhradu škody [...]“

Dohoda o přidružení

- 6 Z článku 2 odst. 1 dohody o přidružení vyplývá, že cílem této dohody je podporovat stálé a vyvážené posilování obchodních a hospodářských vztahů mezi smluvními stranami při plném respektování nutnosti zajistit urychlený rozvoj tureckého hospodářství a pozvednout úroveň zaměstnanosti a životní úroveň tureckého lidu.

7 Za tímto účelem dohoda o přidružení obsahuje přípravnou etapu umožňující Turecké republice posílit s pomocí Společenství své hospodářství, která je upravena v článku 3 této dohody, přechodnou etapu, v průběhu které bude docházet k postupnému zavádění celní unie a ke sbližování hospodářských politik, která je upravena v článku 4 uvedené dohody, a konečnou etapu založenou na celní unii a implikující posílení koordinace hospodářských politik smluvních stran, která je upravena v článku 5 téže dohody.

8 Podle článku 14 dohody o přidružení, nacházejícího se v hlavě II této dohody, nadepsané „Provádění přechodné etapy“:

„Smluvní strany se dohodly, že se při vzájemném odstraňování omezení volného pohybu služeb budou inspirovat články [51, 52, 54, 56 až 61 SFEU].“

Dodatkový protokol

9 Dodatkový protokol, připojený k dohodě o přidružení, podepsaný dne 23. listopadu 1970 v Bruselu a uzavřený, schválený a potvrzený jménem Společenství nařízením Rady (EHS) č. 2760/72 ze dne 19. prosince 1972 (Úř. věst. 1972, L 293, s. 1; Zvl. vyd. 11/11, s. 41, dále jen „dodatkový protokol“), který je podle svého článku 62 nedílnou součástí dohody o přidružení, stanoví v článku 1 podmínky, pravidla a harmonogram realizace přechodné etapy uvedené v článku 4 této dohody.

10 Dodatkový protokol obsahuje hlavu II, nadepsanou „Pohyb osob a služeb“, jejíž kapitola II je věnována „[p]rávu usazování, službám a dopravě“.

11 Článek 41 odst. 1 dodatkového protokolu, který je obsažen v kapitole II uvedené hlavy II, zní následovně:

„Smluvní strany mezi sebou nebudou zavádět nová omezení svobody usazování a volného pohybu služeb.“

Belgické právo

12 Účelem wet betreffende de handelsagentuurovereenkomst (zákon o smlouvě o obchodním zastoupení) ze dne 13. dubna 1995 (*Moniteur belge* ze dne 2. června 1995, s. 15621, dále jen „zákon z roku 1995“) je provést směrnici 86/653 do belgického práva.

13 Článek 27 zákona z roku 1995 zní takto:

„Nestanoví-li mezinárodní úmluvy, jichž je Belgie smluvní stranou, jinak, vztahuje se na všechny činnosti obchodního zástupce, který má hlavní místo podnikání v Belgii, belgické právo a příslušnost belgických soudů.“

Spor v původním řízení a předběžná otázka

14 Agro je společnost založená podle tureckého práva usazená v Ankaře (Turecko), která působí v odvětví dovozu a distribuce zemědělských produktů. Petersime je společnost založená podle belgického práva usazená v Olsenu (Belgie) působící v oblasti vývoje, výroby a dodávek líní a příslušenství pro drůbežářství.

15 Dne 1. července 1992 uzavřela společnost Petersime v Turecku smlouvu o obchodním zastoupení s předchůdcem společnosti Agro, do jehož právního postavení následně podle smlouvy ze dne 1. srpna 1996 nastoupila společnost Agro. Podle této smlouvy společnost Petersime, jakožto zmocnitel,

postoupila výlučná práva na prodej svých produktů v Turecku společnosti Agro jakožto obchodnímu zástupci. Tato smlouva, která byla původně uzavřena na dobu jednoho roku, stanovila, že se každý rok automaticky prodlouží o dalších dvanáct měsíců, pokud jedna ze smluvních stran smlouvu nevypoví doporučeným dopisem zaslaným alespoň 3 měsíce před koncem ročního období. Uvedená smlouva kromě toho stanovila, že se řídí belgickým právem a v případě sporů jsou příslušné pouze soudy v Gentu (Belgie).

- 16 Dopisem ze dne 26. března 2013 společnost Petersime oznámila společnosti Agro, že smlouvu o obchodním zastoupení vypovídá s účinností od 30. června 2013. Dne 5. března 2014 podala společnost Agro žalobu k rechtbank van Koophandel te Gent (Obchodní soud v Gentu, Belgie), jejímž prostřednictvím se domáhala na společnosti Petersime odstupného a odškodnění za ztrátu klientely, odebrání zbývajících zásob a úhrady nesplacených pohledávek.
- 17 Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že se společnost Agro na podporu své žaloby dovolává ochrany stanovené pro obchodního zástupce zákonem z roku 1995. V této souvislosti společnost Agro tvrdí, že ustanovení uvedeného zákona se v projednávaném případě použijí vzhledem k tomu, že si smluvní strany platně zvolily belgické právo, jako právo rozhodné pro smlouvu, kterou uzavřely. Naproti tomu společnost Petersime uvádí, že se použije pouze obecná belgická právní úprava z důvodu, že zákon z roku 1995 se použije pouze v případě, kdy obchodní zástupce působí v Belgii, což ale není případ věci v původním řízení.
- 18 Předkládající soud konstatuje, že smluvní strany jasně provedly volbu rozhodného práva, a sice že v projednávaném případě zvolily právo belgické. Uvedený soud má však za to, že to neznamená, že se použije zákon z roku 1995, protože oblast územní působnosti tohoto zákona se zdá být omezena na obchodní zástupce usazené z převážné části v Belgii. Článek 27 zákona z roku 1995, jak je vykládán v belgickém právu, totiž vede k závěru, že tento zákon omezuje sám sebe tím způsobem, že ztrácí závaznou povahu, pokud obchodní zástupce nemá hlavní místo podnikání v Belgii, bez ohledu na skutečnost, že smluvní strany v příslušném případě zvolily obecně belgické právo jako právo rozhodné.
- 19 Za těchto okolností se rechtbank van Koophandel te Gent (Obchodní soud v Gentu) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Je zákon z roku 1995, kterým se do belgického vnitrostátního práva provádí směrnice 86/653, slučitelný se směrnicí 86/653 nebo s ustanoveními dohody o přistoupení, jejímž cílem je výslovně přistoupení Turecka k Evropské unii, nebo se závazky mezi Tureckou republikou a Evropskou unií majícími za cíl odstranění omezení volného pohybu služeb mezi nimi, pokud tento zákon z roku 1995 stanoví, že se použije pouze na obchodní zástupce, kteří mají hlavní místo podnikání na území Belgie, a není použitelný, pokud zmocnitel usazený v Belgii a obchodní zástupce usazený v Turecku výslovně zvolili belgické právo jako právo rozhodné?“

K předběžné otázce

- 20 Úvodem je třeba poukázat na to, že z vyjádření poskytnutých Soudnímu dvoru je patrný rozkol týkající se výkladu článku 27 zákona z roku 1995 a použitelnosti tohoto zákona, který provádí směrnicí 86/653, na situaci dotčenou ve věci v původním řízení.
- 21 Účastníci původního řízení stejně jako předkládající soud mají totiž za to, že podle článku 27 zákona z roku 1995, jak je vykládán v belgickém právním řádu, se tento zákon nepoužije na takovou smlouvu o obchodním zastoupení, jako je smlouva dotčená ve věci v původním řízení, podle níž je zmocnitel usazen v Belgii a obchodní zástupce je usazen v Turecku, kde vykonává činnost vyplývající z této smlouvy, takže za takových okolností nemůže obchodní zástupce využít ochrany poskytované uvedeným zákonem v případě vypovězení uvedené smlouvy, přestože si ve věci v původním řízení smluvní strany dotčené smlouvy určily belgické právo jako právo rozhodné pro tuto smlouvu.

- 22 Belgická vláda naproti tomu tvrdí, že článek 27 zákona z roku 1995 nemá sebeomezující povahu, kterou mu připisuje předkládající soud, takže se tento zákon použije v takové situaci, jako je situace dotčená ve věci v původním řízení, v níž si zmocnitel usazený v Belgii a obchodní zástupce usazený v Turecku výslovně zvolily belgické právo jako právo rozhodné.
- 23 V této souvislosti je třeba připomenout, že Soudní dvůr musí při výkladu ustanovení vnitrostátního právního řádu v zásadě vycházet z posouzení vyplývajícího z předkládacího rozhodnutí. Podle ustálené judikatury totiž Soudní dvůr nemá pravomoc vykládat vnitrostátní právo členského státu (rozsudek ze dne 17. března 2011, Naftiliaki Etaireia Thasou a Amaltheia I Naftiki Etaireia, C-128/10 a C-129/10, EU:C:2011:163, bod 40 a citovaná judikatura).
- 24 Na otázku položenou předkládajícím soudem je proto třeba odpovědět na základě východisek, která vyplývají z předkládacího rozhodnutí.
- 25 Podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda směrnice 86/653 nebo dohoda o přidružení musí být vykládány v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě provádějící tuto směrnici do práva dotčeného členského státu, která ze své působnosti vylučuje smlouvu o obchodním zastoupení, na jejímž základě je obchodní zástupce usazen v Turecku, kde vykonává činnost vyplývající z této smlouvy, a zmocnitel je usazen v uvedeném členském státě, takže se za takových okolností nemůže obchodní zástupce dovolávat práv, která uvedená směrnice zaručuje obchodním zástupcům po vypovězení takové smlouvy o obchodním zastoupení.

Ke směrnici 86/653

- 26 Pokud jde o směrnici 86/653, je třeba za účelem odpovědi na otázku položenou předkládajícím soudem ověřit, zda takový obchodní zástupce, jako je žalobkyně v původním řízení, vykonávající činnosti vyplývající ze smlouvy o obchodním zastoupení v Turecku, jehož zmocnitel je usazen v členském státě, spadá do působnosti této směrnice.
- 27 Je třeba uvést, že takový případ není výslovně uveden v člancích 17 a 18 směrnice 86/653 ani v jiných ustanoveních této směrnice. Podle ustálené judikatury Soudního dvora je však třeba pro výklad ustanovení unijního práva vzít v úvahu nejen jeho znění, ale i jeho kontext a cíle sledované právní úpravou, jejíž je součástí (viz zejména rozsudek ze dne 20. listopadu 2014, Utopia, C-40/14, EU:C:2014:2389, bod 27 a citovaná judikatura).
- 28 V tomto ohledu je nesporné, že účelem směrnice je harmonizovat právo členských států v oblasti právních vztahů mezi stranami smlouvy o obchodním zastoupení (rozsudek ze dne 23. března 2006, Honyvem Informazioni Commerciali, C-465/04, EU:C:2006:199, bod 18 a citovaná judikatura).
- 29 Jak vyplývá z druhého a třetího bodu odůvodnění směrnice 86/653, opatření k harmonizaci stanovená touto směrnicí mají za cíl ochránit obchodní zástupce v jejich vztazích se zmocniteli a odstranit omezení výkonu povolání obchodního zástupce, sjednotit podmínky hospodářské soutěže uvnitř Unie a podporovat a zvýšit bezpečnost obchodů a usnadnit obchod se zbožím mezi členskými státy sblížením právních řádů členských států v oblasti obchodního zastoupení. Za tímto účelem tato směrnice stanoví v člancích 13 až 20 mimo jiné pravidla upravující uzavření a zánik smlouvy o obchodním zastoupení (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 17. října 2013, Unamar, C-184/12, EU:C:2013:663, bod 37 a citovaná judikatura, a ze dne 3. prosince 2015, Quenon K., C-338/14, EU:C:2015:795, bod 23 a citovaná judikatura).

- 30 Soudní dvůr již v této souvislosti rozhodl, že články 17 a 18 směrnice 86/653 mají klíčový význam, neboť definují úroveň ochrany, kterou unijní normotvůrce považoval pro obchodní zástupce v rámci vytvoření jednotného trhu za rozumnou, a že režim zavedený za tímto účelem touto směrnicí má imperativní povahu (viz rozsudek ze dne 17. října 2013, Unamar, C-184/12, EU:C:2013:663, body 39 a 40).
- 31 Soudní dvůr kromě toho uvedl, že cílem režimu stanoveného v člancích 17 až 19 uvedené směrnice je pro kategorii obchodních zástupců chránit svobodu usazování a nenarušenou hospodářskou soutěž na vnitřním trhu, takže dodržování těchto ustanovení na území Unie se proto jeví nezbytné pro dosažení těchto cílů Smlouvy o FEU (rozsudek ze dne 9. listopadu 2000, Ingmar, C-381/98, EU:C:2000:605, bod 24).
- 32 Soudní dvůr konečně dospěl k závěru, že pro právní řád Unie je zásadní, že zmocnitel usazený v třetím státě, jehož obchodní zástupce vykonává činnost v rámci Unie, se těmto ustanovením nemůže vyhnout pouhým použitím ustanovení o volbě práva. Funkce, kterou plní dotyčná ustanovení, totiž vyžaduje, aby byla použita, jestliže má situace úzký vztah k Unii, zejména pokud obchodní zástupce vykonává činnost na území členského státu bez ohledu na právní řád, kterému chtěly smluvní strany podřídit smlouvu (rozsudek ze dne 9. listopadu 2000, Ingmar, C-381/98, EU:C:2000:605, bod 25).
- 33 Pokud, jako je tomu ve věci v původním řízení, obchodní zástupce vykonává činnost mimo Unii, nepředstavuje skutečnost, že zmocnitel je usazen v členském státě, dostatečně úzký vztah k Unii pro použití ustanovení směrnice 86/653 s přihlédnutím k cíli sledovanému touto směrnicí, jak byl upřesněn v judikatuře Soudního dvora.
- 34 Za účelem sjednocení podmínek hospodářské soutěže uvnitř Unie mezi obchodními zástupci totiž není nezbytné poskytnout obchodním zástupcům, kteří jsou usazeni a vykonávají činnost mimo Unii, ochranu srovnatelnou s ochranou poskytovanou obchodním zástupcům, kteří jsou usazeni nebo vykonávají činnost uvnitř Unie.
- 35 Za těchto podmínek obchodní zástupce vykonávající činnost vyplývající ze smlouvy o obchodním zastoupení v Turecku, jako žalobkyně v původním řízení, nespadá do působnosti směrnice 86/653, a nepřísluší mu tedy nutně ochrana poskytovaná touto směrnicí obchodním zástupcům, bez ohledu na skutečnost, že zmocnitel je usazen v členském státě.
- 36 Členské státy proto nemají povinnost přijmout harmonizační opatření podle směrnice 86/653, pokud jde o obchodní zástupce, kteří se nacházejí v takové situaci, jako je situace dotčená ve věci v původním řízení, přičemž tato směrnice tedy nebrání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je úprava dotčená ve věci v původním řízení.

K dohodě o přidružení

- 37 Pokud se předkládající soud táže na použitelnost režimu ochrany stanoveného směrnicí 86/653 s ohledem na obchodního zástupce usazeného v Turecku, jehož zmocnitel je usazen v členském státě, vykládanou ve světle povinností Turecké republiky a Unie za účelem vzájemného odstranění omezení volného pohybu služeb v rámci dohody o přidružení, je třeba přezkoumat, zda použití směrnice 86/653 na obchodní zástupce usazené v Turecku může vyplývat z ustanovení dohody o přidružení týkajících se takových povinností, a sice z článku 14 uvedené dohody a čl. 41 odst. 1 dodatkového protokolu.
- 38 Pokud jde o článek 14 dohody o přidružení, ze samotného znění tohoto ustanovení i z cíle uvedené dohody zajisté vyplývá, že zásady uznané v rámci článků 45 a 46 SFEU a v ustanoveních Smlouvy o volném pohybu služeb musí být v co největším možné míře uplatňovány na turecké státní

příslušníky, aby se mezi smluvními stranami odstranila omezení volného pohybu služeb (rozsudek ze dne 21. října 2003, Abatay a další, C-317/01 a C-369/01, EU:C:2003:572, bod 112 a citovaná judikatura).

- 39 Nicméně výklad ustanovení unijního práva, včetně ustanovení Smlouvy, týkajících se vnitřního trhu nemůže být automaticky použit na výklad dohody, kterou uzavřela Unie se třetím státem, kromě výslovných ustanovení stanovených za tímto účelem samotnou dohodou (rozsudek ze dne 24. září 2013, Demirkan, C-221/11, EU:C:2013:583, bod 44 a citovaná judikatura).
- 40 Soudní dvůr již v této souvislosti rozhodl, že použití slovesa „inspirovat“ v článku 14 dohody o přidružení nezavazuje smluvní strany uplatňovat ustanovení Smlouvy týkající se volného pohybu služeb jako taková ani ustanovení vydaná k jejich provedení, nýbrž jen považovat je za zdroj inspirace pro opatření, která mají být přijata za účelem dosažení cílů stanovených touto dohodou (rozsudek ze dne 24. září 2013, Demirkan, C-221/11, EU:C:2013:583, bod 45).
- 41 Pokud jde konkrétně o přidružení Unie a Turecké republiky, Soudní dvůr již rozhodl, že aby bylo možno rozhodnout, zda je ustanovení unijního práva vhodné k tomu, aby bylo použito obdobně v rámci tohoto přidružení, je třeba srovnat jednak cíl sledovaný dohodou o přidružení a kontext, do něhož tato dohoda spadá, a jednak cíl a kontext dotčeného předpisu unijního práva (rozsudek ze dne 24. září 2013, Demirkan, C-221/11, EU:C:2013:583, bod 48).
- 42 Je třeba připomenout, že dohoda o přidružení a dodatkový protokol mají za cíl zejména podporu ekonomického rozvoje Turecka, a proto sledují výlučně hospodářský účel (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 24. září 2013, Demirkan, C-221/11, EU:C:2013:583, bod 50).
- 43 Rozvoj hospodářských svobod, který by obecně povoloval volný pohyb osob a byl by srovnatelný s volným pohybem, jenž podle článku 21 SFEU platí pro občany Unie, není předmětem dohody o přidružení. Obecná zásada volného pohybu osob mezi Tureckem a Unií totiž v této dohodě a dodatkovém protokolu stanovena není. Dohoda o přidružení ostatně určitá práva zaručuje jen na území hostitelského členského státu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 24. září 2013, Demirkan, C-221/11, EU:C:2013:583, bod 53).
- 44 Naopak v rámci unijního práva se ochrana svobody usazování a volného pohybu služeb zajištěná prostřednictvím režimu stanoveného ve směrnici 86/653 ve vztahu k obchodním zástupcům opírá o cíl vytvoření vnitřního trhu, koncipovaného jako prostor bez vnitřních hranic tím, že zruší všechny překážky bránící vytvoření takového trhu.
- 45 Odlišnosti existující mezi Smlouvami a dohodou o přidružení, pokud jde o účel, který sledují, totiž brání tomu, aby bylo možné považovat režim ochrany stanovený ve směrnici 86/653 ve vztahu k obchodním zástupcům za rozšiřující se v rámci uvedené dohody i na obchodní zástupce usazené v Turecku.
- 46 Skutečnost, že Turecká republika provedla tuto směrnici do vnitrostátního práva, jak vyplývá z předkládacího rozhodnutí, nemění předcházející závěr, protože takové provedení nevyplývá z povinnosti uložené dohodou o přidružení, ale z vůle tohoto třetího státu.
- 47 Pokud jde o čl. 41 odst. 1 dodatkového protokolu, podle ustálené judikatury platí, že doložky „standstill“ uvedené v článku 13 rozhodnutí Rady přidružení č. 1/80 ze dne 19. září 1980 o vývoji přidružení připojeného k dohodě o přidružení a v čl. 41 odst. 1 dodatkového protokolu obecně zakazují přijetí jakéhokoli nového vnitrostátního opatření, které by mělo za cíl nebo za následek podrobení výkonu hospodářské svobody tureckým státním příslušníkem na území dotčeného členského státu restriktivnějším podmínkám, než jsou ty, které platily v okamžiku vstupu uvedeného rozhodnutí nebo zmíněného protokolu ve vztahu k tomuto členskému státu v platnost (rozsudek ze dne 12. dubna 2016, Genc, C-561/14, EU:C:2016:247, bod 33).

- 48 Z toho vyplývá, že čl. 41 odst. 1 dodatkového protokolu se týká pouze tureckých státních příslušníků, kteří vykonávají svobodu usazování nebo poskytování služeb v některém z členských států.
- 49 Obchodní zástupce usazený v Turecku, který neposkytuje služby v dotčeném členském státě, jako žalobkyně v původním řízení, tudíž nespadá do osobní působnosti tohoto ustanovení.
- 50 Není tedy nutné zkoumat, zda je zákon z roku 1995 „novým omezením“ ve smyslu čl. 41 odst. 1 dodatkového protokolu.
- 51 Za těchto okolností je třeba dospět k závěru, že ani dohoda o přidružení nebrání takové vnitrostátní právní úpravě, jako je úprava dotčená ve věci v původním řízení.
- 52 Vzhledem k výše uvedeným úvahám je třeba na předběžnou otázku odpovědět tak, že směrnice 86/653 a dohoda o přidružení musí být vykládány v tom smyslu, že nebrání vnitrostátní právní úpravě provádějící tuto směrnici do práva dotčeného členského státu, která ze své působnosti vylučuje smlouvu o obchodním zastoupení, na jejímž základě je obchodní zástupce usazen v Turecku, kde vykonává činnost vyplývající z této smlouvy, a zmocnitel je usazen v uvedeném členském státě, takže se za takových okolností nemůže obchodní zástupce dovolávat práv, která uvedená směrnice zaručuje obchodním zástupcům po vypovězení takové smlouvy o obchodním zastoupení.

K nákladům řízení

- 53 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

Směrnice Rady 86/653/EHS ze dne 18. prosince 1986 o koordinaci právní úpravy členských států týkající se nezávislých obchodních zástupců a Dohoda zakládající přidružení mezi Evropským hospodářským společenstvím a Tureckem podepsaná v Ankaře dne 12. září 1963 Tureckou republikou na straně jedné a členskými státy EHS a Společenstvím na straně druhé, která byla uzavřena, schválena a potvrzena jménem Společenství rozhodnutím Rady 64/732/EHS ze dne 23. prosince 1963 musí být vykládány v tom smyslu, že nebrání vnitrostátní právní úpravě provádějící tuto směrnici do práva dotčeného členského státu, která ze své působnosti vylučuje smlouvu o obchodním zastoupení, na jejímž základě je obchodní zástupce usazen v Turecku, kde vykonává činnost vyplývající z této smlouvy, a zmocnitel je usazen v uvedeném členském státě, takže se za takových okolností nemůže obchodní zástupce dovolávat práv, která uvedená směrnice zaručuje obchodním zástupcům po vypovězení takové smlouvy o obchodním zastoupení.

Podpisy.